

การวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของผู้ประกอบการในเขตประกอบ การสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา

Social Entrepreneur analysis of the entrepreneurin Rojana Industrial Park, Ayutthaya province

สุภากร ภิญโญฉัตรจินดา (Supaporn Pinyochatchinda)*

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการทางสังคม และเพื่อวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ซึ่งมีการดำเนินงานวิจัย 2 ส่วน ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Documentary researcher) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ บุคลากร ในเขตประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคมจะต้องเป็นคุณลักษณะในเชิงบวกคือต้องเป็นผู้เสียสละอย่างแท้จริง และจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ จึงจะสามารถดำเนินกิจการให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืนและคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของผู้ประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ทั้ง 10 ด้านนั้น พบว่า ผู้ประกอบการที่มีคุณลักษณะครบถ้วนจะทำให้มีการพัฒนาองค์กรไปได้อย่างราบรื่นและดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จ ตรงตามข้อกำหนด นโยบายและมาตรฐานต่างๆของบริษัท ซึ่งนอกจากจะสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมมีศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้นแล้วนั้น ยังเป็นการทำให้สภาพเศรษฐกิจของสถานประกอบการมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้นตามไปด้วย และจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก จะทำให้เห็นถึงการดำเนินไปของสถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลง โดยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขาย มิติเชิงเศรษฐกิจด้านของต้นทุน และการเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านของกำไรขาดทุน (สุทธิ) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลนี้ขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาทั้ง 30 สถานประกอบการนี้ พบว่าจากดำเนินงานเพื่่มุ่งสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านของรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนถึงผลการดำเนินงานเมื่อนำสถิติทดสอบเพื่อศึกษาให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555 กับปี พ.ศ. 2556 พบว่า สถานประกอบการในสวน

* คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ศาลายา)

Faculty of Business Administration Rajamangala University of Technology Rattanakosin (Salaya)

e-mail : supaporn.khag@gmail.com, supaporn.pin@rmutr.ac.th

อุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยาที่เป็นกรณีศึกษามีรายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2556 สูงกว่ารายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่ต้นทุนในปี พ.ศ. 2556 สูงกว่าต้นทุนในปี พ.ศ. 2555 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาถึงกำไรขาดทุน (สุทธิ) จากการขายในปี พ.ศ. 2556 สูงกว่ากำไรขาดทุน (สุทธิ) จากการขายในปี พ.ศ. 2555 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการทางสังคม, เขตประกอบการสวนอุตสาหกรรม, อุตสาหกรรมโรจนะ

Abstract

This research is the Social Entrepreneur analysis of the entrepreneur in Rojana Industrial Park, Ayutthaya province, which is Qualitative Research that conduct 2 part of research as follows, Documentary researcher and In-depth Interview that interviews 30 personnel in Rojana Industrial Park, Ayutthaya province. The study result is found that the characteristic of the Social Entrepreneur must be positive such as the leader who is really sacrifice, has visions, creativity, and also ready to willingly devote himself for the others in order to successfully run the sustainable business. And the entire 10 characteristics of the Social Entrepreneur analysis of the entrepreneur in Rojana Industrial Park, Ayutthaya province, are found that the entrepreneur who has all of these characteristics would cause the flowing organization development and successfully running the business according to the regulations, policies, and the company standards. Besides of using this as a management tool for the industrial business sector to have the potential in production and the management that is more concerned about the environment, it is also improving the economics of the company in good direction too. And from the data analysis which is acquired by Documentary researcher and In-depth Interview, is shows the procession of the companies in Rojana Industrial Park, Ayutthaya province, that is faced the changes in economic dimension in term of revenue, cost, and net profit. Researcher raises the case study of all 30 businesses and found that the operation towards the Social Entrepreneur has affected on the increasing income that shows clearly in the overall operation. When using the testing statistics to study the significant changes in economic dimension of revenue in 2012 and 2013, it is found that the study case businesses in Rojana Industrial Park, Ayutthaya province, have the revenue in 2013 more than the revenue in 2012 with significant statistically at the level of 0.01 while the cost in 2013 is more than the cost in 2012 with no significant statistically level, and considering on net profit in 2013 is more than the net profit in 2012 with significant statistically at the level of 0.10 .

Keyword: Social Entrepreneur, Industrial Park, Rojana Industry

บทนำ

ปัจจุบันการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้มีผู้ให้ความสนใจอย่างมากทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ นักวิชาการ หรือองค์กรเอกชน (Stryjan, 2006; Weerawardena & Sullivan Mort, 2006) ซึ่งหากพิจารณาถึงทางยุโรปได้มีการให้ความสำคัญของธุรกิจเพื่อสังคม (social enterprise) ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของพลเมืองในสังคม (European Commission, 2003) โดยประโยชน์จากการดำเนินการทางสังคมยังเป็นผลจากการสร้างสรรค์ของสมาคม องค์กรพัฒนาเอกชน หรือมูลนิธิจำนวนมาก ซึ่งหากพิจารณาถึงสาเหตุของการขยายตัวของผู้ประกอบการทางสังคมนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาทางสังคมที่นับวันยังมีความสลับซับซ้อนที่มากขึ้น (Johnson, 2000) จึงมองเห็นว่าการประกอบการทางสังคม คือหนทางที่จะสร้างความสุขสู่ชุมชน (Wallace, 1999) ประกอบกับปัญหาสังคมที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังมีความซับซ้อนและรุนแรงส่งผลให้ภาครัฐไม่อาจที่จะเป็นผู้แก้ไขปัญหาได้เองทั้งหมดด้วยเหตุนี้ แนวคิด ผู้ประกอบการทางสังคม จึงถือกำเนิดขึ้นและมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเพราะนอกจากกำไรที่เป็นตัวเงิน ผู้ประกอบการทางสังคมยังมักไ้เป็นคุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ลักษณะการประสานระหว่างความคล่องตัว ความมีประสิทธิภาพและความสามารถในการสร้างนวัตกรรมแบบผู้ประกอบการผนวกรวมกับการมีจิตสำนึกต่อสังคมแบบนักพัฒนาสังคม ทำให้มีความพิเศษ เพราะผู้ประกอบการจะมีความสามารถในการบริหารธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ และสนใจปัญหาสังคมโดยพร้อมที่จะเข้าไปช่วยแก้ไขด้วยการใช้ธุรกิจของตนเป็นเครื่องมือดำเนินการให้บรรลุภารกิจทั้งสองไปพร้อมกัน (สุชาติ เอกโพธิ์, 2554)

หากกล่าวถึงอุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ หนึ่งในนั้นคือ อุตสาหกรรมยานยนต์ จึงส่งผลทำให้รัฐบาลกำหนดให้อุตสาหกรรมยานยนต์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายด้วยเล็งเห็นว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้จะส่งผลดีหลายประการทั้งในด้านเศรษฐกิจ การจ้างงานและการพัฒนาเทคโนโลยีรวมถึงทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ตามมา อาทิเช่น เหล็ก, พลาสติก ยางยนต์และการที่รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการลงทุนด้านยานยนต์นี้เองส่งผลให้เกิดการสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ขึ้นอย่างต่อเนื่องการออกนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศและการชักนำให้บริษัทผู้ผลิตชั้นนำต่างๆ เข้ามาสร้างฐานการผลิตในประเทศรวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการต่างๆ การลดความเข้มงวดและอัตราภาษีอีกทั้งทักษะความชำนาญและความละเอียดรอบคอบของแรงงานไทยถือเป็นปัจจัยบวกที่ดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาปัจจัยเสริมทั้งหมดเหล่านี้ผลักดันให้เกิดการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย โดยญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีการลงทุนสูงสุดในประเทศไทยเนื่องจากมีความได้เปรียบด้านนวัตกรรมการผลิตและเงินทุนยิ่งไปกว่านั้นนักลงทุนชาวญี่ปุ่นยังมีส่วนทำให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ ตามมากับอุตสาหกรรมยานยนต์แต่ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันจะเป็นการดำเนินงานเพียงแค่มุ่งหวังการสร้างผลกำไรสูงสุดอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมมิได้ เนื่องจากสังคมในยุคนี้ได้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายที่ต้องอาศัยการร่วมมือจากหลากหลายภาคส่วนในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ และสิ่งที่สำคัญคือศักยภาพของทุนมนุษย์ และความสามารถเชิงพลวัต (วนิดา สุวรรณนิพนธ์, 2560) ด้วยเหตุนี้หลายปีที่ผ่านมาจึงได้เกิดแนวความคิดการส่งเสริมให้เกิดธุรกิจเพื่อสังคมและ

ผู้ประกอบการเพื่อสังคม (Social Enterprises and Social Entrepreneurs) ซึ่งเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้มีบทบาทแก้ไขปัญหาสังคมร่วมด้วยก่อเกิดการขยายตัวของแนวคิดอย่างกว้างขวางทั่วโลก (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550) และมีหลักการดำเนินงานโดยเน้นเสรีภาพความเสมอภาคความยุติธรรมมีความเอื้ออาทรต่อการเพื่่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนและยกมาตรฐานความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น (Conger, J. A., & Pearce, C. L., 2003) ซึ่งการดำเนินงานให้สำเร็จได้นั้นภาวะผู้นำของผู้ประกอบการนั้นล้วนเป็นสิ่งสำคัญ (กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, 2560)

จากปรากฏการณ์ข้างต้นจึงทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะการวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของผู้ประกอบการในเขตประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ด้วยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการทางสังคม รวมถึงการวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคม เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาให้ผู้ประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา เป็นผู้ประกอบการทางสังคมอย่างสมบูรณ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมยานยนต์ กรณีเขตประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบตั้งต้น การใช้พลังงาน และการปล่อยสารพิษต่างๆ ในการผลิต และกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดที่บ่งบอกความสัมพันธ์ด้านเศรษฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเปรียบเทียบประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจด้านเศรษฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อนำไปจัดทำแนวทางการพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม ได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Efficiency) เป็นหลักการที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การพัฒนาด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปได้พร้อมๆ กับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยหลักการดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการให้ภาคธุรกิจต่างๆ ให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างกัน ควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (กิติกร จามรดุสิต, 2551)

คณะกรรมการนักธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมโลกได้แบ่งลักษณะของตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในการคำนวณหาประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ WBCSD (2000)

1) ตัวชี้วัดแบบทั่วไป (Generally applicable indicators) เป็นตัวชี้วัดซึ่งใช้ได้ในธุรกิจทั่วไปสามารถนำมาใช้ในทุกธุรกิจได้อย่างแท้จริง และเป็นที่ยอมรับกันในระดับสากล โดยแต่ละตัวชี้วัดมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับโลก ตัวชี้วัดที่มีการนำมาใช้แบบทั่วไปสำหรับมูลค่าผลิตภัณฑ์หรือการบริการ ได้แก่ ปริมาณของสินค้าและการบริการที่ผลิต และจัดหาให้แก่ลูกค้าหรือปริมาณยอดขายรวม ในขณะที่ตัวชี้วัดแบบทั่วไปสำหรับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปริมาณการใช้พลังงาน ปริมาณการใช้ทรัพยากร ปริมาณการใช้น้ำ ปริมาณของเสีย และปริมาณการปล่อยอากาศเสียที่มีผลกระทบต่อภาวะเรือนกระจกและปริมาณโอโซน

2) ตัวชี้วัดเฉพาะธุรกิจ (Business specific indicators) เป็นตัวชี้วัดที่ภาคธุรกิจสามารถเลือกนำมาใช้คำนวณหาประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจเพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดแบบทั่วไป อันจะเป

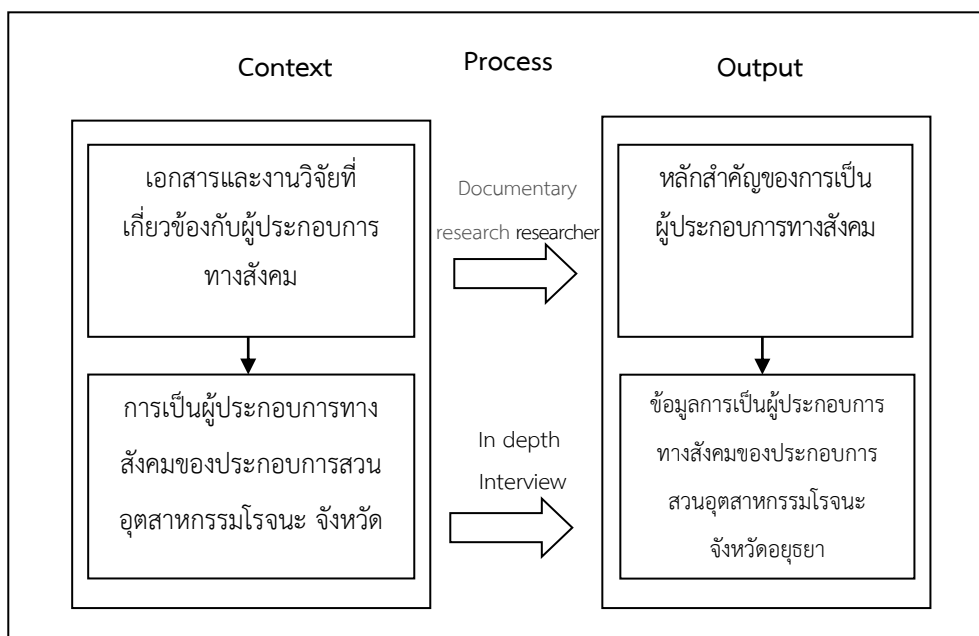
นการช่วยให้ธุรกิจนั้นประสบความสำเร็จในการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น โดยตัวชี้วัดประเภทนี้จะพิจารณาเลือกจากลักษณะเฉพาะของแต่ละธุรกิจ ตัวอย่างตัวชี้วัดประเภทนี้ได้แก่ กำไรเบื้องต้น (Gross margin) ปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบ และปริมาณขยะที่นำไปเผา เป็นต้น

แนวคิดผู้ประกอบการเพื่อสังคม: Social Entrepreneurship

Social Entrepreneurship (SE) คือ ผู้ประกอบการ ซึ่งทำมาค้าขายเหมือนธุรกิจทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ 3 อย่างควบคู่กันไป คือ (ก) สร้างกำไร (ข) มุ่งสร้างสรรค์สังคม (ค) สนับสนุนสิ่งแวดล้อม หรือที่เรียกว่า Triple Bottom Line (วรากรณ์ สามโกเศศ, 2552)

SE ไม่มุ่งกำไรสูงสุด หากมุ่งสร้างกำไรเพื่อนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของสังคม SE คือ องค์กร "Not-For-Profit" ในความหมายที่กำไรไม่ต้องแบ่งสรรคืนให้เจ้าของทุน (เพราะเจ้าของทุนไม่ปรารถนา หรือในบางกรณีพิเศษจริงๆ ก็มีการแบ่งสรรคืนบ้าง) หากนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์หลักคือ "การให้" แก่สังคมเพื่อสร้างสรรค์ ในอังกฤษ ลักษณะ 3 อย่างที่ทำให้องค์กรหนึ่งเป็น SE ก็คือ (1) ผลิตสินค้าและบริการหรือค้าขายโดยแสวงหากำไร (2) มีวัตถุประสงค์ของการตั้งขึ้นมาอย่างชัดเจนเพื่อสังคม เช่น สร้างงานเพื่อชุมชน หรือฝึกฝนทักษะของชุมชนหรือจัดหาบริการให้แก่ชุมชน ฯลฯ (3) ความเป็นเจ้าของนั้นไม่ถูกผูกขาด หากกระจายกันไปในกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ลูกค้าบริษัท ชุมชน ฯลฯ กำไรถูกแบ่งสรรกลับคืนเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมหรือชุมชน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของผู้ประกอบการในเขตประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีการดำเนินงานวิจัย 2 ส่วน ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Documentary researcher) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ส่วนที่ 1 การวิจัยเอกสาร (Documentary researcher)

คณะผู้วิจัยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary researcher) ในการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการทางสังคม โดยวิธีการสังเคราะห์ (Content Analysis) เป็นเทคนิคการวิจัย (Research technique) เพื่อให้อธิบายถึงเป้าหมาย (objective) และจำนวนของเนื้อหา (content) ของการสื่อสารที่เห็นได้เด่นชัดอย่างเป็นระบบ ซึ่งกระบวนการในการตีความเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหา (ดาโรน คังสจวิวัฒน์, 2547) โดยเริ่มจากการใช้ วิทยานิพนธ์ (Thesis) หรือองค์ความรู้หลักที่ใช้เป็นฐานในการพิสูจน์เพื่อใช้ในการสังเคราะห์ผู้ประกอบการทางสังคม ต่อมา คือ ขั้นตอน การสังเคราะห์ วิเคราะห์ คิดและตีความ (Synthesis) จากนั้น คือ ขั้นตอนการสรุปผลที่ได้ว่าขัดแย้งหรือสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ (Antithesis)

โดยหลักสำคัญในการตีความ (Content Analysis) ได้แก่ การให้ความสำคัญกับความคิดรวบยอด ที่สรุปออกมาว่ามีเนื้อหาที่สำคัญที่สุดจากประเด็นที่ปรากฏในการแยกประเด็น อาจจำแนกเป็นข้อๆ ตามเนื้อหา จากนั้นจึงตีความตามความจริงที่คาดว่าจะมีน้อย หรือส่อเค้าว่าจะเป็นอย่างไรให้เนื้อความไว้

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant)

คือ บุคลากร ในเขตประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายผลิต ฝ่ายสิ่งแวดล้อม ฝ่ายโรงงาน หรือบุคคลอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นต้นแทนในการให้ข้อมูล จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยได้ดัดแปลงและพัฒนาให้เหมาะสมกับการศึกษา โดยใช้แนวสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนสรุปข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสารใน ส่วนที่ 1 ขั้นตอนการสร้างแนวสัมภาษณ์ ขั้นตอนการสัมภาษณ์ และขั้นตอนการสกัดประเด็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการวิเคราะห์แบบองค์รวม ในลักษณะของการหาความสัมพันธ์ของผล การศึกษาที่นำไปสู่การสรุปประเด็นการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมให้สามารถจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาให้ ผู้ประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา เป็นผู้ประกอบการทางสังคมอย่างสมบูรณ์

จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ได้แก่ การตรวจสอบสาม เสา่ด้านข้อมูล พิจารณาแหล่งต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลจากตำราวิชาการ รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง จากนั้นเป็นการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธี

รวบรวมข้อมูล ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตควบคู่ไปกับการซักถาม โดยออกแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมกับข้อมูลและเอกสารเบื้องต้นและด้านการใช้มุมมองทฤษฎีต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาเปรียบเทียบข้อค้นพบ

ผลการวิจัย

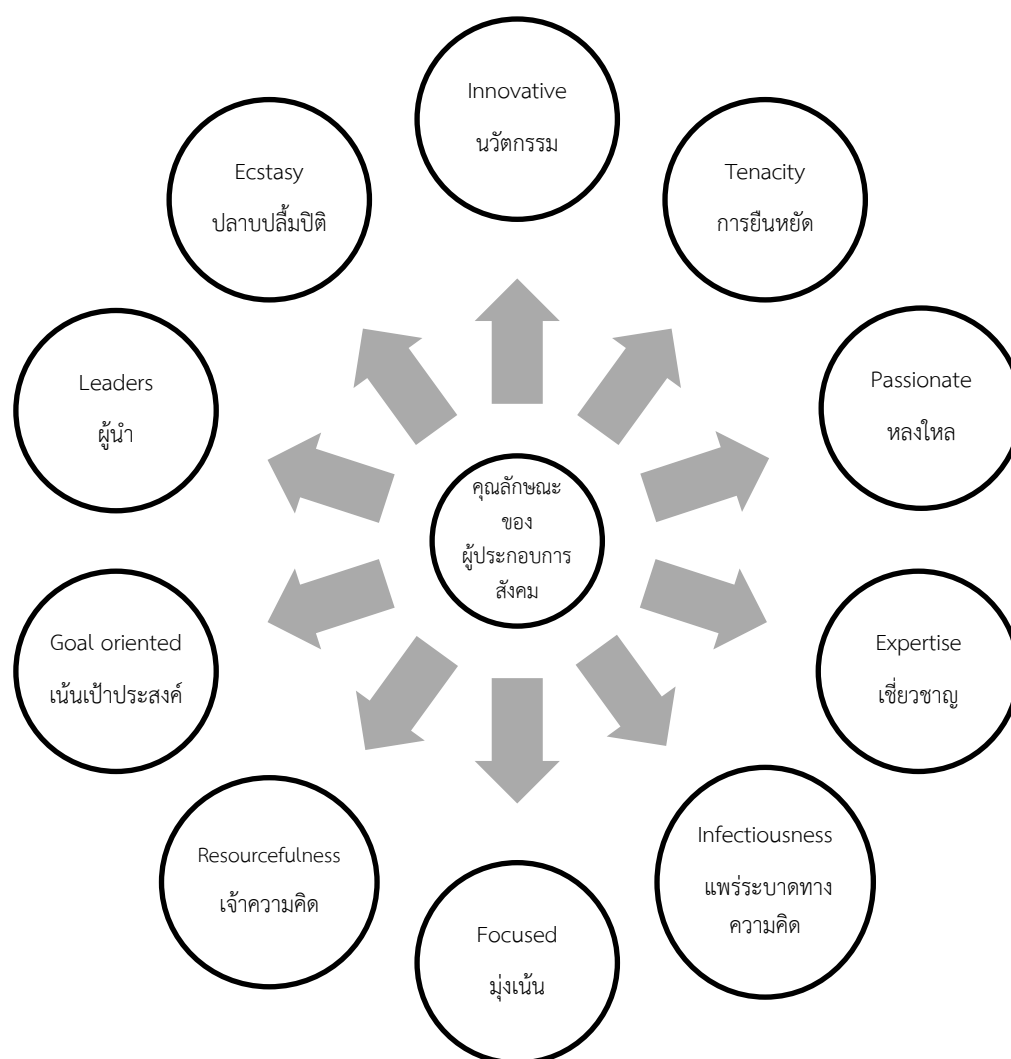
ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการทางสังคม ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

ผู้ประกอบการสังคม (Social Entrepreneurship) คือ การประกอบการสังคมเป็นการประกอบการที่มุ่งหวังกำไร แต่กำไรที่เกิดขึ้นจะถูกส่งคืนให้กับสังคมในรูปแบบกิจกรรมเพื่อสังคมหรือต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปการจ้างงาน การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มโอกาส การรักษาโดยยึดผลประโยชน์ของสังคมเป็นพันธกิจหลักขององค์กรและนำไปสู่การพัฒนาผู้ประกอบการสังคมอย่างยั่งยืน

โดยประเภทของผู้ประกอบการสังคม แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ตามรูปแบบของการประกอบการ ได้แก่

1. ผู้ประกอบการสังคมที่เน้นสินค้า เป็นผู้ประกอบการที่เน้นส่งเสริมการขายสินค้า โดยสินค้าที่จำหน่ายอาจจะทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น หรือมีการรวมกลุ่มกันของคนในหมู่บ้านเพื่อผลิตสินค้าสำหรับขายเพื่อก่อให้เกิดรายได้ผ่านการขาย
2. ผู้ประกอบการสังคมที่เน้นบริการ เป็นผู้ประกอบการที่เน้นการให้บริการ เช่น การสนับสนุนทางด้านการศึกษา การบริการด้านสุขภาพหรือคุณภาพชีวิต การพัฒนาโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ เป็นต้น
3. ผู้ประกอบการสังคมแบบผสม เป็นผู้ประกอบการที่ผสมผสานระหว่างการขายสินค้าและบริการเข้าด้วยกัน

สำหรับคุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคม ผู้ประกอบการสังคมแต่ละรายนั้นอาจมีองค์ประกอบแตกต่างกันขึ้นอยู่กับพันธกิจและวิสัยทัศน์ของผู้ประกอบการสังคมนั้นๆ แต่การประสบความสำเร็จในการประกอบการสังคมนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 10 ด้าน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 คุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคม

จากภาพที่ 3 คุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคม ประกอบไปด้วย 10 ด้าน ได้แก่ 1) นวัตกรรม (Innovative) คือ ผู้ประกอบการสังคมคิดนอกกรอบ เพื่อหาทางที่แก้ปัญหา ซึ่งอาจจะเป็นวิธีที่แปลกใหม่แต่สร้างสรรค์ โดยยึดเป้าหมายขององค์กรเป็นหลักและไม่คำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด 2) การยืนหยัด (Tenacity) ผู้ประกอบการสังคมจะไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและท้าทายกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยจะแสวงหาประโยชน์จากโอกาสและไม่รู้จักคำว่ายอมแพ้ 3) หลงใหล (Passionate) ผู้ประกอบการสังคมจะมีความเชื่อมั่นและหลงใหลอย่างรุนแรงในสิ่งที่ทำ และจะไม่ยอมหยุดจนกว่าเป้าหมายจะเป็นจริง 4) เชี่ยวชาญ (Expertise) ผู้ประกอบการสังคมมีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญในสิ่งที่ทำ ทำให้สามารถค้นพบวิธีใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา 5) แพร่ระบาดทางความคิด (Infectiousness) ผู้ประกอบการสังคมจะมีอิทธิพลต่อคนรอบข้างให้สนับสนุนภารกิจและงานของเขา 6) มุ่งเน้น (Focused) ผู้ประกอบการสังคมมองเห็นและกระทำการในสิ่งที่คนอื่นพลาด เช่น โอกาสในการปรับปรุงระบบ การสร้างการแก้แนวทางในการแก้ปัญหา และการคิดค้นแนวทาง

ใหม่ๆ ที่จะนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคม 7) เจ้าความคิด (Resourcefulness) ผู้ประกอบการสังคมดำเนินการในบริบทของสังคมมากกว่าในโลกธุรกิจ เขามีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุนและระบบสนับสนุนของตลาดดั้งเดิม ดังนั้นเขาจะต้องมีทักษะพิเศษในการรวบรวมและเคลื่อนย้ายทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรทางการเมือง 8) เน้นเป้าประสงค์ (Goal oriented) ผู้ประกอบการสังคมถูกขับเคลื่อนด้วยการผลิตผลตอบแทนที่สามารถวัดได้หรือผลผลิต 9) ผู้นำ (Leaders) ผู้ประกอบการสังคมเป็นผู้นำตามธรรมชาติมีความสามารถในการนำและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น และ 10) ปลาบปลื้มปิติ (Ecstasy) ผู้ประกอบการสังคมมีคุณภาพชีวิตที่เปล่งปลั่งเขาทำความพยายามของเขาในการปรับปรุงชีวิตของผู้คนที่หลากหลาย

จากคุณลักษณะทั้ง 10 ด้านจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคมจะต้องเป็นคุณลักษณะในเชิงบวกคือต้องเป็นผู้เสียสละอย่างแท้จริง และจะต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ จึงจะสามารถดำเนินกิจการให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

ผลวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา

จากคุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคม ประกอบไปด้วย 10 ด้าน ผู้วิจัยได้สรุปผลวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ได้ดังนี้

1) นวัตกรรม (Innovative) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านนวัตกรรม คือ บางโรงงานได้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมนวัตกรรม/เครื่องมือสำหรับเทคโนโลยีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม/เทคโนโลยีด้านการผลิตแก่โรงงานและมีการนำนวัตกรรม/เครื่องมือการจัดการ/ระบบการจัดการใหม่ๆ ไปใช้เพื่อให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอเพื่อลดต้นทุนในการผลิตและสร้างผลผลิตแบบใหม่ๆ ให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

2) การยืนหยัด (Tenacity) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านการยืนหยัด คือ โครงการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ อยุธยา โดยการริเริ่มพัฒนาของบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัดบริษัท ฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ และได้มอบหมายให้ บริษัท ศูนย์วิเคราะห์น้ำ จำกัด, บริษัท เทสเทค จำกัด และ บริษัท เอแอลเอส แลบบอราทอรี กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด ได้มีการจัดแบ่งสายงานทำโครงสร้างองค์กรและสภาพแวดล้อมที่ดีและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนตลอดจนการจัดทำระเบียบในการปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในด้านการเงิน, การจัดซื้อ, การบริหารงานทั่วไปที่รัดกุม, สามารถป้องกันการทุจริตได้และคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อคู่ค้าของบริษัทฯและเป็นการส่งเสริมให้การดำเนินการภายในโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้ประกอบการในการเข้ามาดำเนินกิจการภายในสวนอุตสาหกรรม

3) หลงใหล (Passionate) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านความหลงใหล คือ โรงงานภายในสวนอุตสาหกรรมมีการแยกระบบระบายน้ำเสียออกจากระบบระบายน้ำฝนโดยเด็ดขาดและต้องป้องกันไม่ให้น้ำเสียไหลลงสู่ลำรางสาธารณะหรือระบบระบายน้ำฝนของโครงการและได้มีการจัดทำระบบการระบายน้ำทั้งพื้นที่โครงการใช้ท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กตัวยู และท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ข้างถนน โดยรองรับ

น้ำฝนจากพื้นที่โรงงานและพื้นผิวถนน และน้ำฝนที่ระบายจะลงรวมบ่อเก็บน้ำฝน(Detention Pond) ที่มีในพื้นที่กระจายอยู่ตามจุดต่าง ๆ เพื่อใช้สำรองเป็นน้ำดับเพลิงและใช้ในการล้างถนน

4) เชี่ยวชาญ (Expertise) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านความเชี่ยวชาญ คือ โครงการได้ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย 5 แห่งในรูปแบบการบำบัดแบบตะกอนเร่ง (Activated Sludge) แต่เนื่องจากเกิดภาวะน้ำท่วมในช่วงปี 2554 จึงระงับใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย 2 แห่ง คือ แห่งที่ 1 และ 3 เพราะโรงงานมีการใช้น้ำน้อยลงและส่งเสริมให้โรงงานนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่(Reuse) ให้มากขึ้นเช่นอนุญาตให้โรงงานสามารถใช้น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจากระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางทางชีวภาพมาใช้ทำความสะอาดพื้น รดน้ำต้นไม้/สนามหญ้า เป็นต้น โครงการได้ดำเนินเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทของขยะมูลฝอยทั่วไปเพื่อนำกลับไปใช้ใหม่ รวมทั้งเพื่อให้่ายต่อการเก็บรวบรวมและการกำจัด

5) แพร่ระบาดทางความคิด (Infectiousness) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านการแพร่ระบาดทางความคิด คือ นิคมฯประสบความสำเร็จในการร่วมกับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนและพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนควบคู่ไปกับการพัฒนาสวนอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันสร้างความร่วมมือสร้างเครือข่ายในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

6) มุ่งเน้น (Focused) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านการมุ่งเน้น คือ การส่งเสริมและรักษาสภาพแวดล้อมให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืนทางบริษัทได้ดำเนินการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกประการเช่นการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ได้ระบุไว้ในหนังสือเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ (EIA) โดยเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ 2 ครั้ง/ปี, รายงาน ทส. 2 เสนอต่อองค์กรบริการส่วนตำบลเป็นประจำทุกเดือนและรายงานต่างๆ ที่ต้องส่งหน่วยงานที่รับผิดชอบตลอดระยะเวลาการดำเนินงานที่ผ่านมา

7) เจ้าความคิด (Resourcefulness) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านการเป็นเจ้าความคิด คือ มีการจัดลำดับโรงงานในนิคมฯเพื่อทำการตรวจสอบและเฝ้าระวังด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีแผนและผลการยกระดับการกำกับดูแลโรงงานในด้านต่างๆให้เป็นไปตามกฎหมายในด้านสิ่งแวดล้อมความปลอดภัยอาชีวอนามัยและพลังงาน

8) เน้นเป้าประสงค์ (Goal oriented) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านการเน้นเป้าประสงค์ คือ บริษัทสวนอุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรมโรจนะตั้งเป้าหมายภายใต้มิติการสร้างผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ความสำเร็จที่วัดด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม การดูแลสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมตอบแทนสร้างสรรค์สังคมในการดำเนินงานดังกล่าวจึงได้กำหนดนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

9) ผู้นำ (Leaders) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านผู้นำ คือ คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายให้บริษัทมีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลเท่าเทียมกัน มีการรายงานผลการดำเนินงานตามระบบรายงานและประเมินผลกนอ. และมีการจัดทำรายงานประจำปีด้านเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10) ปลาบปลื้มปิติ (Ecstasy) ผู้ประกอบการของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา มีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านปลาบปลื้มปิติ คือ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตทำให้บริษัทมีศักยภาพสามารถแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพเห็นได้ชัดจากผลการดำเนินงานของบริษัทที่ผ่านมา 20 กว่าปี ที่มีการขยายพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทั้งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดปราจีนบุรีโดยเฉพาะในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีผลตอบรับดีมากซึ่งปัจจุบันทำยอดขายที่ดินได้มากกว่า 75% ของจำนวนที่ดินทั้งหมด 4 พันไร่ยังไม่รวมการจองซื้อที่ดินไว้แล้วแต่ยังไม่ได้ทำสัญญาอีกจำนวนหนึ่งทำให้บริษัทลูกค้าได้รับมาตรา ISO จากคุณภาพของนิคมอุตสาหกรรมโรจนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก จะทำให้เห็นถึงการดำเนินไปของสถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลง โดยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขาย มิติเชิงเศรษฐกิจด้านของต้นทุน และการเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านของกำไรขาดทุน (สุทธิ) ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขาย

จากการที่สถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ที่ผู้วิจัยได้หยิบยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาทั้ง 30 สถานประกอบการนี้ พบว่าจากดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านของรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนถึงผลการดำเนินงานเมื่อนำสถิติทดสอบเพื่อศึกษาให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555 กับปี พ.ศ. 2556

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบรายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555 กับปี พ.ศ. 2556

group	N	Mean	Std. Deviation	Sig.	t
รายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555	30	4,815,688,261.9593	12,894,104,216.88225	.009	-1.244
รายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2556	30	14,305,126,744.9000	39,749,724,615.29656		

จากตารางที่ 1 สามารถแปลความหมายได้ว่า สถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยาที่เป็นกรณีศึกษามีรายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2556 สูงกว่ารายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) การเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านของต้นทุน

จากการที่สถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา ที่ผู้วิจัยได้หยิบยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาทั้ง 30 สถานประกอบการนี้ พบว่าจากดำเนินงานเพื่่อมุ่งสู่การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านของต้นทุน ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนถึงผลการดำเนินงานเมื่อนำสถิติทดสอบเพื่อศึกษาให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขายในปี พ.ศ. 2555 กับปี พ.ศ. 2556

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบต้นทุนในปี พ.ศ. 2555 กับปี พ.ศ. 2556

group	N	Mean	Std. Deviation	Sig.	t
ต้นทุนในปี พ.ศ. 2555	30	4,899,647,819.67	13,131,293,338.59	.517	-.285
ต้นทุนในปี พ.ศ. 2556	30	6,142,384,623.23	19,964,895,779.79		

จากตารางที่ 2 สามารถแปลความหมายได้ว่า สถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยาที่เป็นกรณีศึกษามีต้นทุนในปี พ.ศ. 2556 สูงกว่าต้นทุนในปี พ.ศ. 2555 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3) การเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านของกำไรขาดทุน (สุทธิ)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบกำไรขาดทุน (สุทธิ) ในปี พ.ศ. 2555 กับปี พ.ศ. 2556

group	N	Mean	Std. Deviation	Sig.	t
กำไรขาดทุน (สุทธิ) ในปี พ.ศ. 2555	30	134,184,293.85	747,035,460.30	.066	-.285
กำไรขาดทุน (สุทธิ) ในปี พ.ศ. 2556	30	542,884,260.87	1,045,566,501.36		

จากตารางที่ 3 สามารถแปลความหมายได้ว่า สถานประกอบการในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยาที่เป็นกรณีศึกษามีกำไรขาดทุน (สุทธิ) จากการขายในปี พ.ศ. 2556 สูงกว่ากำไรขาดทุน (สุทธิ) จากการขายในปี พ.ศ. 2555 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการทางสังคม สรุปได้ว่าผู้ประกอบการสังคม (Social Entrepreneurship) คือ การประกอบการสังคมเป็นการประกอบการที่มุ่งหวังกำไรแต่กำไรที่เกิดขึ้นจะถูกส่งคืนให้กับสังคมในรูปแบบกิจกรรมเพื่อสังคมหรือต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปการจ้างงาน การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มโอกาส การรักษาโดยยึดผลประโยชน์ของสังคมเป็นพันธกิจหลักขององค์กรและนำไปสู่การพัฒนาผู้ประกอบการสังคมอย่างยั่งยืน และคุณลักษณะของผู้ประกอบการสังคม ผู้ประกอบการสังคมแต่ละรายนั้นอาจมีองค์ประกอบแตกต่างกันขึ้นอยู่กับพันธกิจและวิสัยทัศน์ของผู้ประกอบการสังคมนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นิตนา ฐานิตธนกร (2553) ทำการศึกษาเรื่อง การประกอบการเพื่อสังคม: นวัตกรรมทางสังคมของผู้ประกอบการยุคใหม่ พบว่า แนวความคิดการประกอบการเพื่อสังคมเป็นนวัตกรรมทางสังคมที่ผสมผสานทักษะทางธุรกิจของผู้ประกอบการเข้ากับเป้าหมาย ในการแก้ไขปัญหาสังคม ซึ่งการประกอบการเพื่อสังคม มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนและแสวงหาโอกาส รูปแบบและวิธีการใหม่ๆ ในการเปลี่ยนแปลงสังคมมากกว่าการมุ่งเน้นสร้างผลกำไรเพียงอย่างเดียว ดังนั้น การประกอบการเพื่อสังคมจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจอย่างยิ่งของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ต้องการประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันกัน อย่างรุนแรง นอกจากนี้ผู้ประกอบการในยุคใหม่ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจและสังคมตลอดจนการนำ นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ ควบคู่ไปกับแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน แต่การประสบความสำเร็จในการประกอบการสังคมนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 10 ด้าน ซึ่งคุณลักษณะทั้ง 10 ด้าน จึงจะสามารถดำเนินกิจการให้ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

โดยผลวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา พบว่า มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมนวัตกรรมเพื่อให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอเพื่อลดต้นทุนในการผลิตและสร้างผลผลิตแบบใหม่ๆ ให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป มีการจัดแบ่งสายงานทำโครงสร้างองค์กรและสภาพแวดล้อมที่ดีมีและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนตลอดจนการจัดทำระเบียบในการปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร สามารถป้องกันการทุจริตได้และคำนึงความเป็นธรรมต่อคู่ค้าของบริษัทฯ และเป็นการส่งเสริมให้การดำเนินการภายในโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้ประกอบการในการเข้ามาดำเนินกิจการภายในสวนอุตสาหกรรม มีการแยกระบบระบายน้ำเสียออกจากระบบระบายน้ำฝนโดยเด็ดขาดและต้องป้องกันไม่ให้น้ำเสียไหลลงสู่ลำรางสาธารณะหรือระบบระบายน้ำฝนของโครงการ รวมถึงมีการส่งเสริมให้โรงงานนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Reuse) ให้มากขึ้น เช่น อนุญาตให้โรงงานสามารถใช้น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจากระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางทางชีวภาพมาใช้ในการทำความสะอาดพื้น โดยนำปัญหาจากอดีตมาปรับปรุงการดำเนินงานในปัจจุบันให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น ด้านการแพร่ระบาดทางความคิด คือ นอกจากการทำภายในนิคมและ ทางนิคมฯ ยังประสบความสำเร็จในการร่วมกับท้องถิ่นในการจัดการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนและพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนควบคู่ไปกับการพัฒนาสวนอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันสร้างความร่วมมือสร้างเครือข่ายในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกันและด้วยความมุ่งมั่นคุณภาพและบริการการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดด้วยนโยบายและพันธกิจด้านการพัฒนาและ

จัดสรรที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิท สวัสดิ์มงคล (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการ แก้ไขปัญหา มลพิษสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการรอกเข่นร่วมบริการ ชสมก. พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมด้าน สิ่งแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนลักษณะการดำเนินธุรกิจรอกเข่นร่วมที่เป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจรอกเข่นร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการสนับสนุนเพื่อ เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมกรณีการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และหากพิจารณาถึงการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านรายได้จากการขาย มิติเชิงเศรษฐกิจด้านของต้นทุน และการเปลี่ยนแปลงในมิติเชิงเศรษฐกิจด้านของกำไรขาดทุน (สุทธิ) นั้น พบว่า ในด้านของรายได้จากการขาย และกำไรขาดทุน (สุทธิ) นั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ด้านของต้นทุนนั้นพบว่ามีต้นทุนที่สูงขึ้นแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้สาเหตุเนื่องมาจากการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านนวัตกรรม ที่มีการพัฒนาระบบการจัดการใหม่ๆ ไปใช้เพื่อให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอเพื่อลดต้นทุนในการผลิตและสร้างผลผลิตแบบใหม่ๆ ให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งยังมีการแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ประกอบการสังคมในด้านการยับยั้ง คือ โครงการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ อยุธยา โดยการริเริ่มพัฒนาของบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัดบริษัท ฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ได้มีการจัดแบ่งสายงานทำโครงสร้างองค์กรและสภาพแวดล้อมที่ดีมีและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนตลอดจนการจัดทำระเบียบในการปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในด้านการเงิน, การจัดซื้อ,การบริหารงานทั่วไปที่รัดกุม, สามารถป้องกันการทุจริตได้และคำนึงความเป็นธรรมต่อคู่ค้าของบริษัทฯ และเป็นการส่งเสริมให้การดำเนินการภายในโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเพื่อสร้างความไว้วางใจจากผู้ประกอบการในการเข้ามาดำเนินกิจการภายในสวนอุตสาหกรรม แต่เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น การดำเนินงานควรยึดหลักการพัฒนาซึ่งต้องให้มีความสมดุลกัน 3 มิติ ได้แก่ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านสิ่งแวดล้อม และมิติทางด้านเศรษฐกิจตลอดจนจะต้องเป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการ ณ เวลาปัจจุบัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความต้องการของคนรุ่นหลัง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่าการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของประกอบการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา นอกจากจะสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมมีศักยภาพการผลิต และการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้นแล้วนั้น ยังเป็นการทำให้สภาพเศรษฐกิจของสถานประกอบการมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้นตามไปด้วย แต่เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น การดำเนินงานควรยึดหลักการพัฒนาซึ่งต้องให้มีความสมดุลกัน 3 มิติ ได้แก่ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านสิ่งแวดล้อม และมิติทางด้านเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เชิงนโยบาย

ควรมีนโยบายการพัฒนาการนำหลักการของเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยภาคอุตสาหกรรมควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการนำหลักการของเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมแก่โรงงานต่างๆ ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดอยุธยา

เชิงปฏิบัติการ

1. มีการส่งเสริมการนำหลักการของสวนอุตสาหกรรมไปประยุกต์ใช้ ในภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดี
2. มีการทำการศึกษาถึงการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมในทางด้านอื่น ๆ และในพื้นที่อื่นๆ ให้ครอบคลุม เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผู้ประกอบการทางสังคมในอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบรูปแบบของการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมสำหรับนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการทางสังคมต้นแบบ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2557 เพื่อให้ทำวิจัยเรื่องนี้

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2560). ภาวะผู้นำเชิงบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. Veridian E-Journal, Silpakorn University. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2560. หน้า 62-78
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขององค์กร. เข้าถึงได้จาก <http://www.ifd.or.th>
- ดาริน คงสัจวิวัฒน์. (2547). หลักการและเทคนิควิธีการเพื่อการประเมินผลนโยบาย สาธารณะที่มีประสิทธิภาพ. พิษณุโลก: คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย นเรศวร.
- ธัญย์ รวีสวัสดิ์. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการนำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ไป
- นิตนา ฐานิตธนกร. (2553). นวัตกรรมทางสังคมของผู้ประกอบการยุคใหม่. นักบริหาร (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ) ปีที่ 30 ฉบับที่ 4 หน้า 16-20
- พิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2553). การจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร : การสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : ธิงค์ บียอนด์บุ๊กส์.
- วนิดา สุวรรณนิพนธ์. (2560). ศักยภาพทุนมนุษย์ และความสามารถเชิงพลวัตของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. Vol 10 No 3 (2017): Veridian E-Journal, Silpakorn University. ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ (กันยายน – ธันวาคม 2560). หน้า. 1-20.
- สุชาติ เอกโพธิ์. (2554). การศึกษาการประเมินผลด้วยเครื่องมือวัดผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment [บทความวารสาร] : SROI) ต่อการประกอบการทางสังคม : กรณีศึกษาธนาคารปู จังหวัดชุมพร. บริหารธุรกิจ 34(131) : ก.ค. - ก.ย. 54 หน้า 61-79

ภาษาต่างประเทศ

- Conger, J. A., & Pearce, C. L. (2003). A landscape of opportunities: Future research in shared leadership. In C. L. Pearce & J. A. Conger (Eds.), *Shared Leadership* (pp. 285-303). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Dees, J.G. (1998). The meaning of social entrepreneurship. Duke Fuqua School of Business. Available online: http://www.caseatduke.org/documents/dees_sedef.pdf.
- Johnson, Simon, (2000). Corporate Governance in the Asian Financial Crisis. *Journal of Financial Economics*, 2000, forthcoming
- Stryjan Y. (2006). The practice of social entrepreneurship: notes toward a resourceperspective. In *Entrepreneurship as social change. A third movements in entrepreneurship book*, Steyaert C, Hjorth DH (eds). Edward Elgar Publishing, Inc: Northampton, U.S.A.: 35– 55.
- Sullivan Mort, G., Weerawardena, J., & Carnegie, K. (2006). *Social entrepreneurship: Towards*